Контрольный экземпляр

Масса а мехкашкара пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома Нохч-ГIалгIай АССР Лаьхьхьарчи Советен Министрий Совет ешаш.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУЬЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

№ 102 (4427). ШИНАРДИ, 29 август, 1957 шу. Мах 2 кап.

Сийлахь-боккхача Октября накъадолхаш

Хьмнар айденна кхьаьг ужх шера Гудермеран медицо-инструментальни завода болхоша. Хьалха дIадахача шерашка тIехьажоьчарех хинна завода коллективе ужх шера Октябре тIехьажоьчашьеш хьайоагIа. ДIабахача ворхI бетта план 104,1 процент кхоачаш а еш, планах лаьрхIачул, совгIа арахийцар масех эзар сома маьха продукци. Ужх бетта хьалхарча шин денаца задани а 4 процент тIехьажоьчашьйй. Хьмнаре кхьаьг шлифовщицаша М. Пуповас, И. Хасановас, кхьбараша. Цар юкьера лаьрхIача 135—140 процент кхоачашъю сменах нормаш.

СУРТА ТIА: шлифовщица М. Пупова болх беш я.

И. Плиева сурт.

ДИКА ХЬАЛЬЕ гIИШЛОШ

Советски Iаьлала 50 шу дузача ужх юбилейин шера докхийин бехкоккамен декхаран лаг вай республикерча гIишлошьеранта хьалхашка. Октября дезача цIейна сийленца накъабахара хьинзкхолан гIишлошьераша. Лукхача гIишлоп организацеца тодамца кхоачашну юбилейин шера хьалхашка лаг декхаран.

Кхьаьгачча овсарле лакха хилларх кхоачашбаьн Iаьн гIишлошьераш, керттерчарех цаI лоарХI пар хьалъеча гIишлой дикал лакха хилар, уж дукхагIа ихаргIойлаш хилайтар. Из болх хьокхаме вашIтIехьбаьккха дукха гIишлоп организацен я вай республике. Царех я «Грозхимнефтестрой» треста чуйоагIа № 9 йолча гIишлоп-монтажин управление коллективе. Цу управление хьал а я ю Iаьчу мел лучча гIишлошьех дукхагIаранн тIехьдика оценка луш Iаьчлу. Ужх юбилейин шера цу Урус-Мартаче хьалъяь 964 моттиг йолча школа, 8 квартира хула цIа, Комсомольск яхача юрта хьалъяь 320 бера хьшарглана школа, кхийоа объекташ паччахьалкхен комиссе тIехьдика оценка а луш Iаьйийай. Иштта лакха дикал 64 квартира хула цIа Наьсарен-Вокзале хьалдаьг ПМК-432 гIишлошьераша. БIарг хьоастам ужх шера дика хьалъяь духа гIишлоп я город Грозне я. Йобела процентагIа СМУ-8 гIишлошьераша хьалдеш лаг 33 квартира йолча 9-эз вIашIтIарадаь цIенош лакха дикал йолаш да. Иштта дика хьалъяьй «Грозпромстрой» треста СМУ-4 коллективе 964 моттиг йолаш шиъ-ла. Уж санна кхы дукха объекташ я вай республике тIехьшца хьалъяь дIачуенна а хьалъеш латташ а.

Хьалъеча гIишлоший дикал лакха хилар да нахадгаш гIишлоший инженерно-техникан персоналца оагIонгахьара, застройщикашкахьара, заказчикашкахьара тIехьжам леаттабар, цIенош дика лоттача малярнин штукатурнин балхан лакха дикал йолаш чакхдоахача бригадий опыт шерра дIайойаттар. ХIара гIишлошьечо яьлча брака ше бехкоккаме хилар кхета а еш, ше мел хоа кхи дог лаяьш тохар, гIишлоний дикал лаьхьгIа хьрIойла ергIадарашсихха балха юкьенхьахьар.

Цхьаьбаьхьа республикерча дукхахьа гIишлоп организацийна леларе лел хьалъеча гIишлоний дикал лакха хилийтара тIулакх. Дукха гIишлош я сахчаташ йолаш хьал а яь, уж дIалаьхара кхы тIа дукха балхаш це дезаш. Из брак дIайойаккхача планаш совгIа дIайойа паччахьалкхен средстваш, дукхахьа гIишлошьераша. Iехьа балха ха йоаю. Уж тIулакхаш чоагIа Iаьтка паччахьалкхен план кхоачашъеча. Гишлош хьалъечара лоарХIаме балхаш тесса леладу «Грозпромстрой» треста СМУ-2 гIишлошьераша. Цар гоч МагIлабике хьаллаьчь бутьмаца шен дикал чоагIа лоха я, юха це дезаш 15—20 процент балхаш да. Иштта дукха сахчаташ лелаш я «Чечинсельстрой» треста ПМК-101 гIишлошьераша Толстой-Юрта хьалъеча ков Iаьчча салхазаврий фабрика. СМУ-4 коллективе Аьхой-Мартане хьалъеш латта райкома цIа. Iаьлта бытови комбинат йолча а,ийсеннаг дукха сахчаташ. «Грозпромстрой» треста специализированни гIишлоп-монтажни управление коллективе хьаьсъта зеала кхоачашну ергIа-сантехникийн доаг балхаш. Оргтехнике стройбан гоама хвттаю, лаьчоагI а ца еш мела тот умгаьлгIанкан, военни ракованнан. Иштта ночх хьала тIа хьо электромонтажни балхаш а. Уж санна доаг кхоачашбоаранан: кхыча гIишлоп организацен деча балхаша юкье а лаьеш.

Гишлоп организацей партийин, профсоюзни, комсомольски организацена, культархоша уж сахчаташ кIезнигаргIа хилийтара нахадаш тIаьхьожам леаттабаг. Иштта тIаьхьожам леаттабан инженерно-технически болхлоша, заказчикаша. Цхьаьбоча организацена вIашагIьехча болх беш ян массазара, комиссеш, шерра Iа-юха ноаржаш гIишлоп лакха дикал йолаш хьалъяра дикагIойола опыт. Гишлошьера балхий дикала чоагIа Iаьчкам да гIишлошьера технологи телхаг, типови проекташ ши конструктивна решенеш ийца кхоачаш ца яр.

Хьалъеча объектай архитектурни сибата дуе дикала Iаьчкам йолча лоарХIамеГIарчех цаI да гIишлоп хьалъеча дIайойа матеериалаш во хилар а. Цу тайнара хьал ялх дIахо да мегаргIан. Гишлой дикал лакхьара болх цIенхьатта тоабе беза.

Хьалъеча гIишлой дикал лакхьара мел эша мероприятеш болха юкьенхьа, эз массаболча гIишлоп управленешка, участкашка. Технически прогресси дикагIойола методи бахьан, кхьаьгачча лисциплина лакха хилийтара, технологи ийца лелаяра тIехьа леаттабу кьоьсам хIара-гIишлошьераш, мастера, инженера кхоачашдаьнна ларгдоаца декхар а хинна дIаотта беза.

Хьалъеча гIишлой дикал лакхьагIа хилийтара цахалгаш тIаьхьожам леаттабе беаз инженерно-техническен боахлоша, заказчикаша. ХIара управление, гIишлоп участке хиъа еаш я гIишлоний дикагIа хьежа массазара комиссеш. Дикза кхоачашде деза пар а ной декхаран.

Вай республикерча дукхахьа гIишлоп организацийн хьалъеча гIишлой дикал лакха хилийтара йоккха опыт я. ХIана хIара гIишлошьерий коллективна кхоачашдаьнна ларгдоаца декхар а ца ойла шерра шоай балха юкьенхьахьар.

Дикен тIехьикен гIишлоп хьалъийтара шерра социалистически хьь ноаржалр партийин, профсоюзни, комсомольски организацийн кулгаттийн лоарХIамеГIа тола декхар да. Гишлой дикал лакха хилийтар керттерчарех цхьа декхар хилар кхетаде деза хIара гIишлошьечо, специалиста.

БархI бетта план кхоачашъяьй

Республика промышленноста болхлой толам

Нохч - ГIалгIайчен промышленноста кхьаьгатмохша. Сийлахь-боккхача Октября 50 шу дIадаьра шолгI кийлло ешш. Iокхий социалистически лехкаран тIаьйIаьтар. Шерра иъь я ноаржаьь предприятей коллективаша 26-ча августа кхоачашйр ергIача промышленни производствен лукхагIа йола лоарХIамеГIара пеле-лош, драпеларе бархI бетта план.

Соалха ну хоалаца хийцаяч 12 процент совгIа дукхагIа арахийнай продукци.

Плаиранен экономически стимулированен керлача система тIа бадьцача Ленина орденлеаеча «Грознефт» объединене промыслевинаша 23 процент дукхагIа даьккхал мехкаьлта, попутни газ — 15 процент. Дикка лукхагIа хьаьнй мехкаьлта чакхдоахдеч мехкаьлта химиче-ски промышленностна продукци, гIишлой материаланн, гийга ма хIачаш, кхачан продукташ, халькъ эцача товарин кхыдола тайпаш.

Машинехи оборудованехи сайла дикагIа эцар, керда техника юкьенхьувлар, процессаш пайдагIа вIашIтIехьхьлаш хьаьлгIа-гама овсарле лакхьара задаш.

Яьх лелараша юкье хьалъа лаг Памятник юбилейин Шеьбайрахан ялар хуьхьа республике эгIара хьалха яьх йоаьаьь Грозненски химический комбината. «Грозрогнефтен» меканьлыта производственнен управленей. КПСС XXIII-ча съезда шерагIа кре-кпит-завода, нефтемаслозавода, «Электроинструмент» ялча завода, слюдяной фабрика. № 3 йолча теплоэлектроцентраль, швейнг производствай объединене, гаражин оборудоване завода, дукхахьа кхыча предприятей коллективаш.

Общественни-производства эффективность лаьхьар, дIалодар дуьхьа хьинарг кьовсам леаттабаро республика предприятеш йIаг хилийтар продукци яьккхарга йIабола: мах, планаяьчул дукхагIа лохбарах 2,4 миллион сом алча кхоле (ворхI бетта).

Промышленни предприятей болхлоша, инженераша, техникаша, гIулакхерча наха Iаьна шоай пиъаш тIаьдерадаьла тIаьйIаьа лекхарш тIеьккхоачашдаран Сийлахь-боккхача Октябрьски социалистически революце ах бIаь шера юбилейна бакъ боагIаеча тайпара накъабахарш.

ЦIЕЙ СИЙНА

Октября цIейна кхьаьгачча совгIат кийчдаьр шерра социалистически яьх йоаржаььча Грозненски маьхх еча комбината болхлоша. Планаг совгIа арахецарг эзарш сомий маьха продукци. Кхьаьгта лика кхьаьг ин. Чибарина. Коротина керт леттана завода цеха коллективаша.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

КОМБАЙНАШ САЙЦА ЛАТТ

Дукха ха я Сунженски волхий хьаьнка доаьхара йийна хьажкIа ужх шера санна чоагIа ца хьуькъа. Цхьаьтарра листа хьалъэетъача мошача хьажкIа лог Iолдоах кхаш леладерий. Шиъ-кхоъ лаг лакхача Iаьдаьеч шиъ-кхоъ хьажкIа йоалл. Iаьлмате чоагIа хьийкъай из XIX партсъезда цIерагIа колхозе. ЦхьаьгIчен кхоачашдаьнна шурий-товарни ферманта юхе дайийна хьажкIа геттара дика я, дIадахача шерашка хий дехкача лаьтта а химнабан ца санна хьувьаьм. Хьанз гIаьхьха из силоса йоалл ха я.

Массехи ди хьалха силос йоалла болабеннаьй кхоалагIа шурий-товарни ферме. Силоса хьажкIа хьоклаш йIиъ комбайн йоалладе Iаьлмате мела лел укхаза доаьхар кийчдаьр балхаш.

ХьажкIа мошен дикен йоалаш сихха силоса йоалара нийса вIашIтIехьбаьккхабан укхаза кхьаьгаг. Тхо тIаьхьаьча хана кхий юкье йоханна сена латтар Шевцов Иванна комбайн. Пизза бункер йоассе машина йоалаш латтар из .ЧоагIа хьийкъачча хьажкIех саьна ялде хьаьлюа комбайна бункер. Iаьлта машинаш Iаьлаьмате кIезна я. Иштта юкь-юкье сеташ болх бу воих кхаь комбайно а.

Крюков Александра агрегата тIаьлахар тхо. Комбайн а трактор а йоханна болх бе йийр йоалаш чр. Цхьаьбаьхьа йоккха опыт йолча механизатора силоса хьажкIа хьаьхьа волавелчаьх пIаьхха вIашIтIехьлъиналаш 100—110 тоннал дукхагIа моша хьажкIа хьаьхьа.

— Дика тоаьлча сай комбайнаца дийнаьхьа ши бIаь тонн совгIа хьажкIа хьаьхьа карагIаьрзаг сона, нагахь санна хаданаш машиннаш лоаттаРоре. ХIана а машин йоаьаш латт со .— йоах нов. Крюкова.

Иштта хьала тIа ба кхьбола IаIалъмате мела лел укхаза доаьхар кийчдаьр балхаш.

ХьажкIа мошен дикен йоалаш сихха силоса йоалара нийса вIашIтIехьбаьккхабан укхаза кхьаьгаг. Тхо тIаьхьаьча хана кхий юкье йоханна сена латтар Шевцов Иванна комбайн. Пизза бунк

ПАРТИЙНИ ВАХАР

ЮБИЛЕЙНИ ДЕКХАРАШ КХОАЧАШДАРА КЕРТТЕРА ТЕРКАМ

Гувермеса района «Октября 40 шу» яхача колхоза нехойн пхе парторганизацех йиньнаьа отчетно-хоржамий собранеш хиннай. Иштта коммунисташа хьинарг къа лаьпар парторганизацеран секретараша яь доклаладеш юьйцаш.

Докладчикаша а пренешка кхамаллаш лаьрина — юьйцаш ойла тІаІойтийтар. Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 50 шу диъаза сийнц юьта кхъьегамгоша тІаийна лехкарашца толаме кхоачашаьра нехойн партийни организацешца колхозхой оарнаГІоьхара деча ГІулакхашца.

№ 1 йолча комплексни бригаде хиннача отчетно-хоржамий партийни собранех безгаллаьлар, колхозни производстеш доарХьамегІарчу участкашца ІаьнийебеннаЧа коммунистий кулгалца юбилейни декхараш кхоачашдар дукха юртарчу кхъьегамгоша тІагІоття кхоачаш лаьттабеш хилар. Ну бригада гуоаьла мича культурай лакха лъуьнгаьм чуййаб социалистически декхараш ликкА техкхоачаш а деш. Колхозхоша деш денназа планаг лаьхХІаъ 16 центнер мара яккха из лаьхХІаъ чаъ ГІаъ 22 центнер кІа лаккха. Чуййаьча хъуьжъаьча итогаш яьчуьн ГІеьхьаГІа гучадаьлар хІара гектара тІаьра цу маьхкаьрчу продовольственни культура 29,4 центнер яьнна хилар. Ялат кхеделча лаьхХІаъ толамаш бахьан хеташ колхозна правленин партКомен карара кана тела Ше байраьх елар цу бригада хоьдеклетвана.

Цу бригада колхозхоша дукха кхъьхийташ кхыча юртбоахама культурай хъьжъам лаьхбо хиннаъ а, белгалаш ьаьчА, ялаг 200 центнер мара яккха ца езача метте 290 центнер шекара севолай яккха, ялатийна лаьрХІа хьажІаш 20 центнера метте 11 центнер, генарий 8 центнера метте 11 центнер яккха. Иу культурхой хъьнъамга хьежаъ, ала йиш йолаш ца, колхозхоша хьийга кха зеъ хьа тайнаьш.

Нуннца цхьанна, пренешка кхамаллаш ьаьчА коммунисташа — сеселга лелаеча звеной звеньеваьс Шигмуазева Курбана, комбайнера Абдулхажиев Алама, бригадира помощника Султанов Іьлас, кхъьнар критически замечаниеш йиш парторганеш цун секретара дер. Мусаевоьс, Коммунисташа лучшан парторгаш тракторехи юртбоахама машинехи пайда дикаГІа эцара лелашка кхоачашболлаш хьежаяш. яхаш. Из бахьан толаш хоачачу боаннарш хиннай лаьтта оахча хана механизаторий бохь шин смена яхь пІашІехьбаьхкаш ца. Парторгоьс тракарьалларш халкъа контролераша цкъаза шоай болх

МЕЛ ДИЙЦАЧОХ ХАБАР ХИЛАР

Дагаьвалаш ялаьтачА шера МалгІабонка районна школашка хиннА зазо. Классашца тоьар ваьнаш долаш кхаь—йиъ сменаш яьнна бераша, уроканаш доьхьаьр, нерелечу арадолаьцаш юха чубаъ бе-ваьш хулаю лелаярхой. внеклассни кхетама болх яІалца хьовзийна а бе-цар уьхаза,

Фу дергІар ду хаъ? Іа зар, мерзе йиш ялар классаш, пристройкаш а йолаьлча сена латтар. Директорашца лелкъарш хІама хІалаьар, баьхьа депутатий сесса, шоай совещанне балаьча гатуьра цар.

Сатоха бІаьстн яІалаца- пристройкаш а хьалъеьрна, школашца парГІата а хурьъа, — ошлар парта.

БІаьстн гаьра ме гІерт хьожаш хулар директоран шоашца дийцаш чоІ фу хул. Хьагуш ІІаьма хиннар. Ненех арадолаьцаш юха чубаъ бе-цар пристройкаш ца йоахьхенна болдаше а. ТІаьккха совещанн йир цар. Иштта хьавийташ цу гулакха кертера бехкевар — реемтройчуьчетаьа начальник нох. Даурбеков, Докхта лов лар гина хиннар. Хетаьлора, хІаьнг мукъа пІемкаштта болх ІІа ма бо-ьаьлургойлий яьнна.

— Школан йоаеседаьр. ХьахьарчоІ тешаболлар школаш ремонт яь, пристройкаш хьалъеьь кийна хургхиларх.

ЛАЬТТАН ГАНЗАШ ТЕХК ГІАЛГІАЙ ЙОІО

ОЧЕРК

Хьалха бІаргагоІ а везалуш хул цхьаьвела саг. Иштта цкъа бІаргайІанчоа, цунца къамаьл хиннчоа йІиллургойалш безаме я Лида. Хетаргаъца цудухьа хила а мег Бековас болх беча «Малгобекнефта» НПУ № 3 промысла лоаьпача хана мехкаьхтахоша из дуХьаьмезаьлар. Цунца къамаьл лаьн хетаьлу цхьаьхха а хало цхьаьхшка ца пийслуш из ГІалгІай йоІ хьалххийча санна. Бакъда, иштта-м дац из.

...Лиъайна лагаяГІаш ший наьна 1952 шера хаьнаь хьала тІаьнаъ ца кхиъаъ Іоаьжаш шиъхьар а а. Эгтара чоаГІагІа а эцача хана ІаъачагІа болча йижаьрашца доаг ле, царна эцар лоаттаде деъаш вус Лидай боккхагІа воца воша Ибрахім. Хаьнаь хьалха балха ваха вийзар ИбрахІама. Цо кхъьегамга вахар ІІаьдолаьу горда Ленинграда — «Казахсельмаш» яхача заъноде. Из балха этта дукха за ладе ца ІІаьле цу предприяте балха йоІа Лидийла йоккхагІа йоІа йиша—Фая. Цу завода йоккхача коллективе юкъъе шоай дикача оамаьлгІиъ, коллективашца кхъьегамгаца беаьм боккха хиларо дукха безийтар уж юртбоахама машиннаьрешта. Ше ворхІ класс йистеьькхачуьл тІехьагІа цу заводе балха йоІа Лида а а. Хьахьарчо хана мугІарера болхло йолаш кхъьегар цо.

— Балха яхача хана чоаГІа хьогар со цу хана станоканца машиннай оатхаьлан хьеш хиннача говаличех, уж санна болх бе ІомалулгІа ма ярах дер-ях, аьлс хетаьлора сона — ихьаьн душ хІаъ Ліаьлас. Цхьаьбакъа, дукха хьага сеанзар цун парех. Цу ІІалаца сверловщица говзаЛ Іомае йоладу из.

—Механо - сборочни цехерча новкъостаца гІо деш йеаьлІехьдьлар из говзаЛ кІарарзаг. Цига балха этта ах шу эьхьнача хана станоках тІа болх бе— беш ер из. Хьаьта а цунах хоачачоаг лаьпар, ловра говкарь хила а. Кхоачаш хул Лигай из уйла а. оьх токарь хул. Из бар цун хьалхара толам, кхъьегарма сийрдача паькъа тІа балькха хьалхара гІа. Цу хана лена ноькостеа тІехьа ца иеаш, завода сий лакха лоаттаьлен ІІаьккъхьар до кхъьегарма вахта...

Лиъ шера цу заводе болх бен хьалха латтарий муГІаре йолаш хьаьра из. Хьаьта белгаьла ца бокъ-кхаш бисанзар гІаьлГІай йиІий, кхаьгаьн а. «Эрой лада ЛаьттаШ кардерадарах», — ма ваьдаль еннай Лиъайна цига лиъа болх барах, йиштта лиъа болхлой лоарХІаш хиннаб заводе Лидай воша ИбрахІами йиша Фаи.

1959-ча шера шоаш бьъъа юрта Ачалхье ваьа ГІаболгІа уьчА. ХІанз-м балха говзал йолаш миччаьха а кхъьегарголаш ер Лиъа. ХІьаьта а цхьаьхха дар загаДоаллаш. Кунна дагаьлаш ІІаьмига йоІча хана деъа, геолог Лиъа. Цу уйІаьца балха яхар Бековна НПУ «Малгобекнефте», 1961 шера.

Іхьан шеран ах шеран укъаза болх баьчул тІехьагІа Грозненски нефтяной техникуме іеъа яхара направлени ду цунна управление кулгалочна. Толамца ІІаьлу ІІаьгІай йоІо вступительни экзаменаш. — Хьал-м дар лешар, хІьаьта а дерХІар хоачаьцие ГІертар. со, аьле лоаьца жоп ду цо техникум хьохлайча.

Лидас маьллара аГта даьлар техникуте. Мехкаьлхьта доахача геолога ца деъар чоаЛаьнен дуккеч дар.

Сиха ІІаьдахар техникумера шаъраш а. ХьатІаьттар массеьк шера техникуме дийшаучу мах бу ха— 1967 шу. Уъх йолаьйни шераьра феврале Грозненски мехкаьлхьта техникум толамца йистеьькхаьрах диплома заШта йир цу хьинар йолча йоІо. Хоачаш хилар итташ шерашка дагаьлаьтар. Ший яхара наьхьа путевка — диплом бе лелар Лидас. Ше санна кхы боаьдаш бола боккха кхаь бар из ГІаьлГІай йоІа. Иохч - ІІаьлГІай мехкаьрашца юкъъе а хьалхара геолог Лиъа а ІІаьлГІаьрнарш. Техникум йистеьькхачул тІехьагІа балда мичахьа яхача баьхьаьца яьртеш? —ьаьна уйІа е езаш ишар къена геолог. Ше практика ІІаьккхьаьчча гама хьинар айІьаьча мехкаьлхьтахоша локхий говгІаташ кийчу сийлахьа Октября юбилейна. ІІаьбалча ворхІ бетта планан говгІа 8500 тонн «Іаьржа доштрьаьккхаьл тха коллективо. ІІаьта кийчача продукцена реализаци яра план 100,9 процент кхоачашъяІІ. Лакха да тха технико-экономически хьокхамаш а. Ворхі бетта кхъьегамга овсарйе лаьхьаьра план 101,7 процент кхоачашъяІІ, мехкаьлхьта дахкарг ІІаьбо а мах лохбарах 56946 сом кхоачаьл.

Иштта кхъьегаш йолча коллективца да Лиъай ламта а. Из Бековас. ІІаьхьа а ІІаьлаьра вахарах, хІьаьта шоай ІІаьмагІа йоІча йиШий лагалЬтар тха кхоачашхиларах бокхий бен да цун воша. Йиша. Уж а ба МалгІабонк кхъьегарш. ІІбраХІама болх бу «Малгобекнефта» НПУ № 1 йолча буровой конторе газоэлектросварщик волаш. Фан баржъаш гетача кхъьегаш а. Серго цІеразІга Кердача городе бахам бо барт тайна дезал. ХІара ІуйІийна цу городера Вознесенскерча шоай промыслера уьтта мехкаьлхьтахой чІаболча автобусца балха уъ Лиъа. Лего хьегарца ше кардалаьца ниъ сийрда ІІаьбаьхьа эцаьнарг кхъьег пр уьх юбилейни шера хІара ленна.

Ала доз йоьх а сийрдагІа хилда хьа хьара, кхъьегарма ниъ, Лида!

Ю. КУРСИЕВ.

АЛСАМДУЬЛ КЪАХЬЕГАМА СОВГІАТАШ

Рабза а хиина хьаллаьлаьл грозненски химкомбина ІІаьдолаьлаь лиъа гІулакх «Сунжанефта» мехкаьлхьтахоша. Юбилейни Іачатни Ше байраьхьаш яхара яьх ІІаьдолаьлъа мехкаьлхьта - промыслови коллективаша хьалха ІІаийна хиннача декхарашца юха а хьежа кхы а лаьхьиъ уж. ІІаьнал совгІа мехкаьлхьтахоша доаннхарца 6 эцар деннаьрг планаг лаьхХІаъ 16 центнера метте, ІІаьта ІІаьтта ІІаьнаъ 22 центнера кІа лаьхьа лаьчА, хІаьта боьхоьца даьккхар 24,6 центнер хилар.

Ялаташ чуэнаш лаьттача дешоьшка коммунисташа ІІаьхьоьмаш доаттабора комбайнаша, автомашиншша бечА ІІаьта балха, комбайнашца ялаташ хьатта ІІа а а ялаташ ІІаьчуйІдеча пункте а кхаьхьара, социалистически яхь ІІаьшагІьехкар механизаторашта, шофешатта, ялаташ чуэнача лаьхьа лоаІаш мел болча кохоьхоьчта юкъе, хьаьхьаьлаттарий оныта пропагандА бора.

Цу бригаде эгтара яьнна ІІаьнгІай шекара севеда. Цу лаьхье кІеанта хІама карагІаьлаьнаьл кхъьегама шоашкара ника хьокхам тІайнаьчен ІІайлоа большевистски лешана колхозхой шекара севедаІІ-на тешаме ІІеІаьх лаьа оарнгІаьбоаьхаш хиннаьчен коммунисташа. Цу ІІайлоа ленинна коммунисташа Эсханов Хас-Мовхьмада, Тугуче Абдул-Вахита, Серимов Вахита, Озербиев Яроде, кхъьчар ІІоьхоьхоьта юкъе беседаш. Яора, ІІаьхьтабора чуе шекара севеда-ний хаииьхьа ниІІьхьер, с цчІ аогІаина сесар зар кІеанта лоарХІаме хиларх. ІІикатІа болча севеда лелаеран опыт ворхар парна. кхъьегарме цаьда ниІІьелара ІІаьхьаьр уж.

Собраие гучаьлаьр кхоачамбоаьпаран а. белгалаш аьлча, культурно-массови бокъ бечА, торговые ХьаьІІа предсеедеьнеш ІІаьлар чу кхоачамбоаьпаран ІІаьдахара ІІаьтеоаьзаь ГІулакхан ІІаьшІехьхара.

Н. АСТАХОВ.

ЗАКАЗЧИКА ШОЗЛАГІА ВА БЕЗАМ ХУРГБОЛАШ

Ший тайпара я «Индпошив» фабрика цехашца юкъъера социалистически яхь. Керттердар да нах шоашта ваьа хургболаш царна ГІулаих дар. Из иштта ца хуле догаьхаьа зезаг план а деъхаьраш а кхоачашдергда аьнна.

Фабрика дукхагІа йоІа цехаш дика ІІаьрІаш ший деъхарх. Дукха хІама ца эцнаьш барХІ бетта задани кхоачашъяь баьнчаьг ун. Йолаш я из задани хІанзе кхоачашъяьраш а. ТиъьаьлагІча августе тІехкхочашъяьй барХІ бетта план Неваленко Нина Иванована керте латтача № 5 йолча ателье хІамаш тогараша. Цу дийнахь кхоачашъяьй план №№ 18. 20 йолча нн. Куриев Мурада. Агабекьян Левона кулгалдеча модай ателье коллективаша.

М. МАКИЕВА.

Боахами культурен леГІаьхуьлача толамаш дахарх. Къьаьбеаьлера мехкаьлхьтен газ доаІла моттиган гучаьхарах Тюменски области лукха ца йоаьщаш Ленина орден енний.

СССР-е эгтара йоккхагІа йолча Тюменски областах къьхьетама ленал доІа хІай оаІ. Ухаза хьайІаьлл дукха мехкаьлхьтен газ доаІла йоккха моттит, хьалъеьш лаТТ электропередачай высоковольтни лиъеш, ниъ болча мехкаьлхьтан газовни промышленность ю-ладаш лаТТ. коача доагоан газ ІІаьхьаьтара йоккхий турбопроводаш йоьхьаш лаТТ. Тайре машиннаьхьаш доХхаш. боьлхой поселкаш, предприятиеш, горешаш хьалъеьш даТТ.

Оорта ІІаьг общева ІІаьлаьдесхьарча аэропроме. Ниъ болча техника я геологашца, мехкаьлхьтахоша. ГІиШдошъеьрашца. Ниъ болча вертолетий новкъостаца ФегаГІоолла ІІаьхХьъ мехкаьлхьта провоЛаитта эпа турбоаІІ ДаьгоьвойшКа увтаьвр оборудованн.

ТАСС фотохроника.

ОКТЯБРА 50 ШУ ДИЗАРА

ЛЕНИНСКИ КООПЕРАТИВНИ ПЛАНИ ИЗ КХОАЧАШЪЯРИ

Советски юрт леГІаьхуьлаш ах бІаьшера хьаБенача ньхьо практике бакъьаьл аграрни деШех бола марксистко-ленински хьЛЛм ийца хилар. Колхозаш строй ІІаьшагІьоаллар, миллионаш юха елиндочни ахархой боламаш йоккхача социалистически производства ньхьа тІа хьар — совет ГІулакхашца ІІаьшагІьоаллар. Ленинан ІІоа

ДУКХАГІА ЙОАХАРГЬЯ ХЬАЙБАЙ ПРОДУКТАШ

Наурски района Ленина цІогаГІа колхоза хьайбаш лелаелраш юбилейни шера 13742 центнер шура паччахьалхенга йохка лаьрхІа бар, хІаьгна. ХІанаьле а шоай доШ кхоачашлара гарга кхоачан дагг ХІ. Августа бетта 20-ча денга 12874,8 центнер шура яккха вашІтехІьалхьнаш цар. Цех 10815,2 центнер паччахьалхенга ехкай.

ДІаьо а шура дукхагІа яккхара йойаш йойна йохка торонашка а хьежа дукка та йоаЩашкерда декхарашТІаийнаш цар. Цу барг тайнача коллективо дагалыьцар кхоачанхургІакарах тешаевш і августо бетта шоолагІга лекалах лькхка шура. 671 центнер совгІа хуІ из. ДІаьо кхы а тІаетталу шера.

Ухказа кхоабаш ба 825 етт. Кхо ферма я колхозе. ХІаьта, тІаьра фермера доахан дийкъад шин Іуйл. ЦаРна доал лен ба йоккха опыт йола скотникашн. Хьайбаш-кара йоккха шура алсамЬалара керттера баьхьн а цар уж дика кхабар. Эрий тІаьЬнинча а ишта дІайийнича а баьнашка доажалу доахан. Меца-дисел аьнна хетача хана кхы тІа доакъар дехх, хІара килограмм шурийнга лоарХІаш шишша бІаь грамм концентраташ лу, ХІан-ханнаьла хий меЛаду царна. Шена лелаю колхозе доахан чудоахкду поменешеш а. Дика доал деш лелаю ТІаьнаьнна ЬІаьнаьнна. Оппонент — Дукка йоккха йоапача пхе-ялх участкана йийкъа я уж. ХІара участке дІаьоо тайп-тайпара культураш.

Ше доал деча 144 Іаттех хІаранегара юкъера лаьрХІача 2500 килограмм, юбилейни ШеІ лелаеча денга, шура йоккхкарйоалш хьайбашта ГІулакх де лерхІ боаХкара дикагІйоалча скотника Мергаев Амира. Толамца кхоачашхулаш латт цо дагалыьцар. Цуч Іуланарча хІара Іаттагара 20 августе тІаьхоачаш 1833 килограмм шура яьккхай. Цун болам хьал а лоаЩаш шерра яьх йоаржайир доаркъашца. Сайрийна чудьХкача сиХ дийтта а дийтте хьалхаьнка хІама а дилле, кІалхьарцар дьаьа екъача моттиге ІаоттаГІу цар доахан. Иштта ГІуГаьк дар баьхьан доЛаш денна тІаетталу фермера шура.

Шерра социалистически яхь ьйржаЬ артела кхаь а ферма колективташ юкъе. Массеех ди хьалха итогаш яьй цар балха. ХьалхарА моттиг яьккхай номер 4 йолча бригада шурийнгара ферма коллективо. Шоаш кхоаБча 324 Іаттагара уьХ шер ЬІаьхача хана 5292 центнер шура яьккха вашІтехьЬаьнна цар. Цунах 4473 центнер шура паччахьалхенга ехкай. Бекхха телам ба из. ХІана чьІча, хІара кхоаБча Іаттагара 1900 килограмм гарга шура яьккхай ХІанаьле а. Соахка дерриГача шера яьккхачуа 200 килограмм дукхагІа хуІ из.

Скотникаша, доаркъаша ниа тІаБакйІта хьийгача хьех хьахиннад из беркат. ХьайбашТа дикагІа гІулаьк дара а ишта шура дукхагІа яккхара а шоашта юкъе шера социалистически яхь йоаржайир доаркъаша. Сайрийна чудьХкача сиХ дийтта а дийтте хьалхаьнка хІама а дилле, кІалхьарцар дьаьа екъача моттиге ІаоттаГІу цар доахан. Иштта ГІуГаьк дар баьхьан доЛаш денна тІаетталу фермера шура.

Шоашта тІаЧІоагІаььча хІара Іаттагара 3000 килограммагА ІаьхХочачаш шура яьккха лаьрХІаш цхьаболча доаркаша. Парех я Лукманова Зина, Никитина Любовь, Хажеева Вера, Муртазаева Лаьп, Алсултанова Халимат, кІаьбдарш. Уж ЬекхарЬо юбилейни ШеІ лелаеча денга толамца кхоачашце чІоагІо ЬІ цар. УьХ шера ІаьлХача хана царна юкъе хьалха латташ хьайоагІа Иреанлова Амиш. Шийна тІаЧІоагІаьЬча 14 Іаттах хІаранегара 2500 килограмм шура яьккхай цо.

Дика кхьаьгаш санна балхара мукъа болаш безаме салаІа а йиш я дерриГача доаркаш, скотникийн. Хоза кийчььча фермерца печа уголоке каст-каста вашаГІихет. Цар укхаза ладугІ тайп-тайпара темаех йолча лекцешка, бесеДашка, мехкарча а ишта доаЬоп дельарча а керадарашка, ЬІаьха йоаийр шоай балха опыт кхьдарашн. Цу дерриГнеча тешаву юртбоахамара артела коллективо шийна хьалхашца оттадь декхарашн ихоачашдерхІиарах.

М. БОТОВ.

ХЬАЛАШ ЦХЬАТАРРА ДАЛЕ А...

Аттаи замалаьХа доахангара махулла дукхагІа шура яьккара бекхха терхам тІаБахийтар Грозненски района «Староюртовский» совхоза тІаьхьаГІа шурийтоварни ферма доаркаша, скотникаша. ДийнаьХа а бус а доажалу доаЬаш скотникаша Вахьдаев Хьамзат, Шуанов Ийдис, Хаьмзатов Аьмхан. Ешаьл лаьхХа болаш, тоаЬ болх дика бовзаьча цар дьаЬенех бисза пийла да эпа ваштехьлоаЬ. Цул совгІа, хьайбашта концентрированни доаЬаР тел ферме, хІара йоккхаЬа шурий хІиоргІ. Цу ТІулакхо дикА хьайбай продуктиЬсть лаьхХьо.

Кхьаьста терхам тІаБахийтаб доаркаша шурий хьоанал лаьхХа, цІулухь юхе ца юташ еррига а шура хьайбаьхх пар. Хан-ханнаьХь шурий хьоанала хьож ферме, хІаьта из хьокхам лаьхХаГІа болча доаркаша ахчан преми ду.

Доаркаша юкъе яьржача социалистически яхьх кхьаьста безалгаьЬнай Шамсадова Ийна, ферма. Карара кара тела Це ваьнна ледаю ю. Юбилейни шера ТІаЧІоаЬ ше лелаБеча хІара Іаттагара 2400 килограмм шура яьккхай Яхас. Шамсадоаг ворхІаГІа. новябрь тІаьХчалелаьХа хІара ше лелаБеча Іаттагара 3000 килограмм шура яьккха доШ деннаЬ. Иштта дика кхьаьгаш хьаБоагІа Абдотова Айзам, Мамбулатова Мадина, кхьбараш а.

— КхьчА тайпара болх бе йиш ЬІаНз, — йоах йоккХа опыт йолча доаркА Лаьлаева Мареме, — хІана аьлча уьХ шера вай Совета Іаьдала 50 шу дуз. ТкъаЬ итт ЬІа ца Лаьлена Мареме доаркА йолаш болх бу, ну шерашка БорхІ эзар гарга центнер шура яьккхай.

В. ФРОЛЕНКО.

Массава раьза ва

«Гидромеханизация» ахача треста Грозненски специалированни управлене дукха балхаш лаьх уьХ тІеХьхьаЧа шерашка: Грозне кхьаьгамхошта дукха еаш йола Черноречьера пруд. Аргун ахачА эн Йистерен Червленая ахача станицен жагІн гІумн яьккара. Старопромысловски районе Хий датта моттигаш цІепьлр — уж а кхьдоа балхаш а лаьЬ гидромеханизаторашца. Цул совгІа Азербайджане Апшерона берда йисте эьлаьЬ пхьийтта намывной дамба. Цар тІа дьаькад асфальт йилла пьаьхьаш, мехиьЬатан газаа провоДаш, электропередачай линеш. Намывной дамбаш дукка дарегІа я металлическийчарел. Иштта, доЬхий балхаш ду оаха Гуржевьа, Ярмалой республике, Краснодарски краре. Гидромеханизаторашца яьлача материалашца Іалашьеш ца ю республикай ерриГа ГІиНлоШ.

Сийлаьх-йоккхача Октябра сийлешца нах ьаьяьхА кийчьуш управлене колективо шу доЛаЬуш ТІаийнаЬар лаьХа социалистически дехкарашн. Хьалхарча квартале плана дерриГа ьЬохкамаш тІеХХочачашца треста карара-ЬаГа тела Цие-БайрахХ яьккхача хана зена чемпаН лох ца йолийташ Іаьра бетта планГ тІеХХочачашеЬ хьаЬоагІа управлене колиектив. Иштта дерриГа балхаш дара план ворхІ бетта кхоачашьЬ 121 процент, планаЬ совгІа хинна прибыльЬ 290 эзар сом за. Кьаьстта ЛаьХа хьокхаЬ ЬІаьнаьнна ЬІаьнаьнна ЬІаьнаьнна

Доазол дешьара

ДУНЕ ЦХЬАН КІИРАГІА

США КХЕТАМЦА ЙОАЦА ПОЛИТИКА

Джонсона правительства чахъйоаха Вьетнамерча тІеча эскалаци яра политика хаара денна дуккагІа оахтаъ, хьаслерчоа тара ластаъ а, территача эчнен тІаъча мапара хчерамегІа хулаш а йоаІа. Кьлдбаеерен Вьетнама тІа-тІа тухкагІа чуетт бомбаш, цу тІа а маьрша бахача нада бомбаш чуеттарх хоаттамбеш аш американски командуьмаш. Ткъ ленощка Пентагоно бахача районашца а Китаи доаложна йистерча районашца бомбаш чуеттийнагга дехаш хиннача командование дуккагІа йоаха рекомендаеш президента Джонсон ше кьзабаьлъийнаш дехаш йоаха. «Вашингтон пост» эчача американски газете ала тешалах, США правительства из лаьрхІар «бомбаш чуетта районашца кьлбаеелентаьх яхьаргІа. Пекингачагьнга хьаеса хабар мара ахь новкъазъаьнна хІамма ца хилла» тешкал а аьлъ.

США правительстаъ, гуш мацдара, ший тІулаелхаш лухьхьал дІачаккхаьх лаьрхІар вьетнамски тІеча тІа, е лучен общественность раьза на хилаен е вьетнамски дош тІемма мизаца кьлстеаулургіан ахьш йоаха Малйоьзен сакхетаеча политикашца экзаен тешкал а ца деи. Ягтара Пекха Хаиойца бомбаш чуеттарех аьлъ ца лурьаеш, «Нью-Йорк таймс» эчача лаьрхІамегІарчех доаха американски газете эдарг. тІемма эскалаци яра тІедарладаь из тІулаех «вьетнамски Пом болаеелеш деза хьа Джонсона президентстаъ тІаийьча ерсонча хьаерамча решеннех этгара хчерамегІа а, хетанчаьх. Этгара тІаладетІа а хила мегаш яа».

Советски Союз цкъа сиина лурхьаза а йоаъ, США кхетамца йоаъ ца политико гуеш хІаьхьаьнна вахъра тІулаелхаш чІеагІта ца а ду, цуо хчерачча хьаа тІа оттаде а тарлу. 23-на августе аьна ТАСС-а заявлеие тІа аьлиал: «Советски кулгаличча тІоаяаника е йоаттІаш йоаъ ваьвеаш и американски интервенганна ДРВ-ешца хулаелхаш, ткъ ленощка лухьхьаьхьа чаккхоаъчча тІулакаеца дувзаеаеш. Вьетнамерча тІеча эскалаци яра ворхІ ворхІ новкъа тІоаЛа США-е хІара кепца тІа массаца боаккх пушца жоп зала дезаш ІоаІа тІаъаш даханна дугаргІад цІаккха а».

Кьыча мехкашкарча тІулакаштца йоаъча США сенатски комиссе председателла Фулбрайтц Хаиойца бомбаш чуеттар хчетамца йоаца аьтх хилар іа а а кхайкаьъ, американски правительство тІаьхьйкар советски правительства хьаьхьийнар цІеаьштта терзаІаца. Кьетамс хьелам ба!

САЙГОНЕРА АРГІАНАРА ФАРС

ТІом сеначуа тІехьаеГІаъча шевашка эчнеина кІеанга тайнаташ йохамчачхьа дахьа, ВашингІкхийтачча Штаттаца хьаьхаДакхаьш цар дакьхьала дувнаьш аьъ хоржамаш. Цьаьбакъла, Къулбеьхьен Вьетнаме 3-на сентябре президенти сенати хоржаш хурдоачча хоржамашца гаьина шоайца тІехьа бут хоржамашца. Ах іехабарах дола деррита масаелаш. Кхаметтел американски сенатора Р. Кеннеде а массаеца хозаш аьъаъ цаеех «тийначча балтаъа хоржамаш». «Коррупцех йиаза йоаъ фарс» — ишшта аьъар парех «Лейли телеграф» эчача ангІийски консервативни газете.

Иа хоржамий спектакль оттаергІа ах миллиард доЛча американски эчарг дІаЛаьчана гергІа. Из цкъан хаина мехка доккхаГІа доаъ хиъна гера бе а дела оаьмташтаеТ цар качъеЛалча гоамаца диктатуреки режимаш духьлаца латаш болча патриотий тІаьхьожамаш кІаЛ іа. Кандидаташ луккка боаЛашеХьа а, «кетІло» хьалхаГІе а - іалашъьяй президенталла харжа оттаваьча Нгуен Као Кинеи. Хоржамаш хила гаьна болча хана Ки гуччаъча хьаьхайкадир, моллагІа а оппозициони правительство веснинчар дІайоаккхаргьа. аьина.

Законни іаттар отт — тІийнча балха хоржамаш вІашагІдоХкарна массаеца а ше бег хІаьна йоахкейт Вашингікхийтача Штаттий правительстаъ? Геттана ціка кхетаеш ма дий, цу тайнарча хоржамий новкъостолца халкъа духьлаца сайгонски режим общественности йоаніца а е пхина тухьла ГІеттача Къулбеьхьен Вьетнама хІаьхьа ешеечч мобилизуйвоаиІга а. Гуш за, тІемма чуйтІна эскалаци яра политика бехкаа яккхара США арсенале кхы тайна средствашца Вие-ца хилар. Хоржамий тІаьнна балхана эхамачкхьара политика хьаьлаца ГІерт.

КОРТАТОХА — ВАШИНГТОНЕ

ВІашагІкхийтача Штатташца воаъ гречески король Константин, цкъа за яьннача йоаІа цига ваеш ленз хІаьна эгтара хьаьхьа вахаь король США. Из вахаь, ворхІ маьрша, США Центральни разведывательни управлеие такъа ца лоаъ ваш ца хинна тІемма переворот Греце хинна бих бутт бальнечча тІехьагІа. Кхаьча мехкий кепаййалаеш деча хоамех-Вашингтоне лурдаеца тІемма переворот хІаьннача тІехьагІа Греце этгара хьаьхьаеш ІоаІ деча тІемма хуттъ политикаеч лурдаеденна тайнатайнарх деташ.

Пуцца лурдаеденна, белгІатаа аьлча, уйІа тІайоккІ, «Сан-Франциско экзаминер» яхача американски газета ше ешнача интервью тІа «Вьетнаме американски юкъе ГІерзаш цІеаа хьаьлаеш: Хьаьхарна гречески правительства аьина ВІашагІкхийтача Штаттаца деш ленначу цвеьрга Колливел аьъ заьведнена. Колливел штата дІоІ делар НАТО блокатешаме хург хьалаех а. Хоаш чаьвра, цуо штаІІаьрчоре оттаІь ма ярий воаъоІІо «Прометей» э ІоаІаш йоаІа Гоаце тІема переворот яра план а. Муттаьча тиловех ишшта іоаш теелита Гренца е лаьрхІаеча, кьаьстта а тІема, американски новкъостолца лурдаеденна. Хьагччоа. лухьхьал цу хьаькъехьа хила меган я Вашингтонера переговораш а. Ший тоаІ чаьхлаьккхара заьм фигаІсоаъ новкъостолли герзи дехаш чи йий Гренера тІема диктатура. КьлдбаеелаттаьлагІ блок ший оагІоаъхьара. керда планаш ушташ я Гренех діаъо ЦУТО баоа яра.

«Демократий яха іоаш хьалаьнна мохк хІаьна набахтеений, концентрационни лагерий, казематий боаъоаъна юкъеъбахаь. Боаъам боаъца йоккхий саготоиаш гречески халкъа тІаьхоачаьлъ йоаІа полковникий режим діаъо а демократех ший лог іоБалеш йоаІа. Гречески процесс йоаеелар мехка военни доаІо лелаеча боКъо йоаІарашца барта баха ца ловча кІонача патриотий группана. Судага йоаІа кхы тайна ниъаш а де кийлеш за.

Цьаьбакъла кІоъсан сацийнаш паргІаъо еаача Грепе. Наха серзаеле ешнача легендарни Прометея аьа іоха а доталургба мехка.

КЪОВСАМА АЛА ЛОТАЛУШ ЛАТТ АФРИКА КЪУЛБЕХЬЕНЕ

Африкански континента къулбехьера, Анголен Мозамбики яхача португальски колонешка боагача ало чулоацаш латт Гречо, расиама цитаеле — Къулба-Африкански Республике ПатІаьбла меган а ба.

Йоккха событи хилар Родезеи Къулба-Африкански Республикан африканий паргІато бахьан доІаш къовсам лоаттаберий муІаьрашка баот вІашагІкхетарах «Африканска халкъа зиьбаьбе Союзон (ЗАПУ) Къулбеьхьен Африка африкански къамаг конгресеи 22-на августа Замбе столице, городе Гусаке хьаькхайкадир. Родезеи ЮАР-еи расистски режимашца лучхьала къовсам лоаттаберий отрядаш вІашагІтох ший аьина. Из боккхача лоІаІаІчера событи я. ялу цу хьаьлъеьа. «Морнин стар» яхача англійски газете, хІаьна аьъ ца керлачч доккхаеннга а е пхина іухьла ГІеттача Къулбеьхьен Вьетнама хІаьхьа ешеечч мобилизуйвоаиІга а. Гуш за. тІема чуйтІна эскалаци яра политика бехкаа яккхара США арсенале кхы тайна средствашца Вие-ца хилар. Хоржамий тІаьнна балхана эхамачкхьара политика хьаьлаца ГІерт.

КОРТАТОХА — ВАШИНГТОНЕ

ВІашагІкхийтача Штатташца воаъ гречески король Константин, цкъа за яьннача йоаІа цига ваеш ленз хІаьна эгтара хьаьхьа вахаь король США. Из вахаь, ворхІ маьрша, США Центральни разведывательни управлеие такъа ца лоаъ ваш ца хинна тІемма переворот Греце хинна бих бутт бальнечча тІехьагІа. Кхаьча мехкий кепаййалаеш деча тІемма переворот хІаьннача тІехьагІа Греце этгара хьаьхьаеш ІоаІ деча тІемма хуттъ политикаеч лурдаеденна тайнатайнарх деташ.

Пуцца лурдаеденна, белгІатаа аьлча, уйІа тІайоккІ, «Сан-Франциско экзаминер» яхача американски газете ше ешнача интервью тІа «Вьетнаме американски юкъе ГІерзаш цІеаа хьаьлаеш: Хьаьхарна гречески правительства аьина ВІашагІкхийтача Штаттаца деш ленначу цвеьрга Колливел аьъ заьведнена. Колливел штата дІоІ делар НАТО блокатешаме хург хьалаех а. Хоаш чаьвра, цуо штаІІаьрчоре оттаІь ма ярий воаъоІІо «Прометей» э ІоаІаш йоаІа Гоаце тІема переворот яра план а. Муттаьча тиловех ишшта іоаш теелита Гренца е лаьрхІаеча, кьаьстта а тІема, американски новкъостолца лурдаеденна. Хьагччоа. лухьхьал цу хьаькъехьа хила меган я Вашингтонера переговораш а. Ший тоаІ чаьхлаьккхара заьм фигаІсоаъ новкъостолли герзи дехаш чи йий Гренера тІема диктатура. КьлдбаеелаттаьлагІ блок ший оагІоаъхьара. керда планаш ушташ я Гренех діаъо ЦУТО баоа яра.

«Демократий яха іоаш хьалаьнна мохк хІаьна набахтеений, концентрационни лагерий, казематий боаъоаъна юкъеъбахаь. Боаъам боаъца йоккхий саготоиаш гречески халкъа тІаьхоачаьлъ йоаІа полковникий режим діаъо а демократех ший лог іоБалеш йоаІа. Гречески процесс йоаеелар мехка военни доаІо лелаеча боКъо йоаІарашца барта баха ца ловча кІонача патриотий группана. Судага йоаІа кхы тайна ниъаш а де кийлеш за.

Цьаьбакъла кІоъсан сацийнаш паргІато еаача Грепе. Наха серзаеле ешнача легендарни Прометея аьа іоха а доталургба мехка.

КЪОВСАМА АЛА ЛОТАЛУШ ЛАТТ АФРИКА КЪУЛБЕХЬЕНЕ

Африкански континента къулбехьера, Анголен Мозамбики яхача

СУРТА ТІА: Тханьоа яхача провинцера фегарча тІема духьлаьрча оборона отрядаш БІухой. ТІемахой кийча ба фега гучабальна американски пираташ низ болча цІера аланца тІаъца.

ВИА—ТАСС сурт.

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ СОЦИАЛЬНО-БЫТОВОЙ ИЛЛЕШ

Социально - бытовой лириках да халкъа сакхетам чу ихьанна обрадана дувзаедалла хинна а шоай тайнарча художественни средствашца гІолла сага лега чура ларанш дуьнена йоаІа цун социально - бытовой уйлаин хьайкадеен хинна а традиционни иллеш.

Вайнаьха иллеш хьалхайкаьй белгІалдарча исторически событенна дог чу йоеаеь, халкъа халача ваьлор, паргІатоца йоаІа доаМарой безамо ваччаьхьа колонизатоизиьрчеи кІамаи Іаьнхоошларчеи гоамаІо хьалъьеьн гІайІІаьпи анхаргІаьпи.

Нохч-ГІалгІай хаькъаГа кхаьча халонаш, цун йоаца боКъонаш воаІаш хинна иллеш дуккхача кхаьхьечимой художественни истори да ду деша шердача чулоаІамна аьлча, цкъаБкъа, хІаьхьа а боаьшна белгІалдарча, шерда йоаІаш йоаца, исторически событех дарХІа хала за уж, хІаьта уж белгІалдоаІ цар гонахьарча хІамаеЛ чІоаГІаьрІа_сага дагардар дувзаеш хилараца.

Вовзаеш воаца кавказовела А. П. Бержес 1859 шера «Нохчечи нехчийн» яхача ший кІрикха тІа кепитера арадьлъехьаеш «Турпал Нохчочх доЛа иллеш» Цун совгІа, французий мегтала а дьаьккхаеш Г. Жилюга дахьйітаеш цо из. іІьаьта воХхо а цу 1859 шера кепитера арадьлъчча Кавказаеш воаца ший сочиненеитта эмъеьдИьзаеш из.

Цу иллех шаьрг гуш за нохчГІалгІай халкъа истори художественно хьагойта халкъа иллидарХо гІийрта хилар.

ХІамаш боаъам боаъцаеш чІоаГІа къаьта, шоай тайнарча художественни віаьш ийнІсарел совгІа, иллеи тІа къаьстта сакъерамо за ЗыЛых йоаІа уйІа иллех ЗьоКъалуш ца хилар. «Воай дай Турпала Нохчочун цІера сийлие йоаерЬьи вай» — ишта я иллеи керттера уйІа, дейтмотив.

Нохч - гІалгІай халкъа дега Диташ Іа ТХОНА

Ден ІаьХа ва маьрша!
Майрата кІанташта,
Бокьонй гаштаа
Ма кІаьзда ЛаТТ хьо,
Пачахьа ва ЗаМа.
КІотт ЗаькаГІа мел вар
СибаергІа дехІ Іа.
Мотт лухьхаГІа беттачоа
Нохх алеамегІа ду Іа
ГІийлаьвар, мисковар
Дяьхьіна ледиму Іа...

Къеча, гоІзаьла адамашта хетачча пачахьа ший ду йІле тІа пачахьа самодержавни. Белгалаккха деза ІІІле тІа классови белгалдошшка ціллана, вах ваьнцучьал уттабеш хилар а. Ихьаьн оагІорахьара, паргІато ешш ЗоІа лайнехка кьеІнгаш ІІаьщухьаьл ший ойІу арахьарча модстагІашта — пачачахь дешнаторарта, вокх оагІорахьара, нохч - гІалгІай халкъа юкъе иллидарХоЛо кІаьстаГо чу ахархойн даьтташта доал дерашн, кІонахчал доаІа кІантий а мотт беттарш а, цаІаш ЗЗбу царта доГ-уйІа лиха доЛаш, вожаш гоамат ЗоІаш:

Турпала ціарарьлаьнча ловмарой кортамукьаленах ЗЗьЗа дьаьккха да сибаергІа ваьлъа гІалгІаЧун иллн. ПаргІатонах ваЗар ахь ЗЗаккха а цун дегІа ТІа ЗоаГІаергбоацаеча кІамаи ГІаргаиа ЗЗуда ду тІа. Керда, хала вахар ЗЗьхьоХ ЗоЗЗта ГІаЗаЗта юкъе ведЗаеТа туГмакха гоамаца, дегаЗача барЗЗаЗта юкъе:

«ЦІе кІарх ЗЗьЗаЗЗьна ший
ЗЗкЗЗьнгача кога
Эрмалой ма ЗЗоташ за, аЗЗа!
Исхаьм ЗЗйЗЗача ший иллера
ДегІа
САлтий ЗЗьна маша ЗЗьвхаш ва,
аЗЗа!
ХоЛхаЗЗ кий ТІилачи ГергачА
кеЗЗта
САлтий ГІаЗЗа ТІилла ва, аЗЗа!
ГергаЗЗа ловзаЗЗь ший МаргІаЗЗа
ТІелгаш
ЗЗолоца-ЗЗьЗЗна лелоЗЗ ва аЗЗа!
ЗЗйЗЗаЗЗа кхаЗЗа ший ЗЗиЗЗна
настаЗЗаш
Болата боаЗЗаЗЗа кхаЗЗаш ва,
аЗЗа!

Царизма ІаЗЗаЗЗа кІаЗЗ ЗЗаттаЗЗа ІІаЗЗтий ЗЗаЗЗар хЗЗьоЗЗаЗЗ сЗЗа образ отт ЗЗерраЗЗа художественни суртаЗЗа, хЗЗьЗЗаЗЗ ІаЗЗаЗЗа кхЗЗаЗЗа соціальни ЗЗаЗЗоЗЗаЗЗа хЗЗоЗЗаЗЗ доаЗЗаЗЗа ІаЗЗаЗЗ чу а ший кхоачаЗЗарІчаЗЗа паргІаЗЗта ІаЗЗаЗЗа совгІаЗЗаЗЗа бесаЗЗ ба торо йоаЗЗа ЗЗаЗЗ хилар хойтаЗЗ:

«ЛоаЗЗех дуХдуЗЗа шаЗЗ шийла шоаЗЗаЗЗ,
Ший бекъаЗЗа кер чу ІаЗЗбаЗЗа
ца молаЗЗ,
Хи ЗЗиЗЗте ГІайЗЗоаЗЗа марІаЗЗа
ЗЗаЗЗ,
Ший ЗЗЗЗЗ кер бизЗЗаЗЗа ца
ЗЗоаЗЗ,
Цу хЗЗун кІотЗЗаЗЗа берЗЗаЗЗа
ЗЗоот ва ЗЗтташ,
КІоарта ІЗЗЗдарІЗ ЗЗуЗЗаЗЗ,
меЗЗ муж ва мелаЗЗ,
ЛакхчА дуЗЗа тІа ва ЗЗуЗЗаЗЗ,
ЗЗаЗЗа ЗЗа ва ЗЗоЗЗІаЗЗ,
ЧаЗЗаЗЗа ва тоЗЗ ше ЗЗаЗЗо ва
ЗЗхЗЗаЗЗ,
МоЗЗхЗЗа бердех куЗЗ ва
ЗЗхЗЗаЗЗ,
ЦІ ЗЗоЗЗ ЗЗуЗЗаЗЗа ЗЗуЗЗаЗЗ
ЗЗхЗЗаЗЗ,
ЗЗоЗЗІаЗЗ ЗЗоЗЗа ва ЗЗуЗЗаЗЗ
ЗЗаЗЗа,
Сира сай ЗЗа ЗЗа ЗЗаЗЗ ва
ЗЗоЗЗаЗЗ,
Вай МаЗЗа дай, кІантий,
ЗЗхаЗЗ ца хулаЗЗ!

Массаза а шийца йоаЗЗа оттимизмо ЗЗоЗЗхьостал ЗЗаЗЗ ЗЗаЗЗхьа ший ГІаЗЗГІа ЗЗоЗЗа ЗЗеттех, соціальЗЗа ІаЗЗаЗЗа моллаЗЗГІа формаЗЗа ЗЗуЗЗа протест ЗЗхайЗЗаЗЗа а. ХалкъЗЗ ТІаЗЗхьаЗЗ ЗЗЗЗе пачачаЗЗа самодержавЗЗа кЗЗовсам ЗЗоатабе ВІашагІкхетарА:

«ІЗЗ ЗЗЗа, ЗЗЗЗхаЗЗ,
ПачачаЗЗа ер ІЗЗЗдаЗЗ,
ІЗЗ ЗЗЗа, ЗЗЗЗхаЗЗ,
ДезаЗЗ ер ІЗЗЗдаЗЗ.
ІЗЗ ЗЗЗа, ЗЗЗЗхаЗЗ,
ЦІ ЗЗЗЗхьаЗЗ ВІашагІкхетА,
ІЗЗ ЗЗЗа, ЗЗЗЗхаЗЗ.
ПаргІатон БайрЗЗЗх ЗЗЗе!
ІЗЗ ЗЗЗа, ЗЗЗЗхаЗЗ,
Цунца я ийсо —
ЗЗЗна болх».

Иллеи тІаЗЗхьаЗЗа ЗЗЗЗо, БайрЗЗЗХа симоЗЗо, БаРт ВІашагІкхьаЗЗхьаЗЗ йоаЗЗа йоаЗЗ ЗЗЗ хиЗЗаЗЗ ТаРРа, доГ ТешаЗЗ, революцЗЗ ХьаЗЗаГІа, РоссЕ ЗЗЗЗХа ЗЗаЗЗаЗЗа БоЗЗЗЗоца ЗЗЗЗа БайрЗЗЗХаЗЗта кІаЗЗ пачачаЗЗа БастиЗЗаЗЗта исторически наступлЗЗеи йоЗЗаеш хиЗЗнача ХаЗЗ ЗЗ ХьаЗЗЗЗна хиЗЗаЗЗ.

Оттийрал ХьаЗЗаГІаЗЗча ЗЗЗЗна ВайЗЗаЗЗа соціальЗЗо - бытовой лирико ХьаЗЗхайкаЗЗа, ЗЗтара ХьаЗЗа, ПаргІатонаЗЗ ЗЗраЗЗеча ваЗЗарЗЗ ЗЗЗЗа ХалкъЗЗ чІоаГІаГІа дагадаЗЗаЗЗар.

Махьмад ДИНАЕВ.

ХАОТТАМ

Тахан республике ГІоллеи Грозни кІезиг-лукка морхаш а йоаш, ешъа ха паттаргьа. ІуйрийнарчА сахьаташца цхьаЦаьнаЗЗа дИхи хиЗЗ ГаоЗЗу. МалгбоЗЗенгІарча ЗЗЗЗа ЗЗуХ ХьаЗЗХа мег. ТемпературЗЗа республике ГІоЗЗа БийсаЗЗна 12 — 17 ГрадусИ дийнаЗЗа 25 — 30 ГрадусИ, хІЗЗта ГрозЗЗа БийсаЗЗна 15 — 17 ГрадусИ дийнаЗЗа 28 — 30 ГрадусИ йІовхаЗ а йоаЗЗ хургьа.

Метеостанция.

Редактора заместитель
А. А. МЯКИЕВ.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный Ленина улица, 11 (3-ІЗ ягаЗ). Телефонаш: редактора — 3.44-96; редактора зам. 3.39.11; бехкокхама секретара—3-34.38; партийни аьхарен, культурен, промышленостен отделий—3.42-30; юрта бахьанен письмойн отделий — 3.42-28.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный ул. Ленина, 11 (3-ІЗ ягаЗ) Телефоны: редактора — 3-44-96, зам. редактора—3.39.11; ответственного секретаря — 3-34.38; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 3.42-30; отделов сельского хозяйства и писем — 3-42.28.

«Грозненский рабочий» издательски типографи, Революцие проспект 7/84.

Типография изъ «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

СФ05284. Заказ № 3969.

Эгтара хьалха экспедиционни рейсе арадьаьнна Ленинградерча Балтийски заводе хьадЛь «Космонавт Владимир Комаров» яха СССР ІилиЙ Академе экспериментальни техкамаш ду нерда кема. Кема тІарча экспедице техкамаш дергда Атлантически океана малхбузехьарча дьаьхьа тропически зоне. Белгалда аьлча, цо Іомадергда атмосфера тІера тІоаиаш.

СУРТА ТІА: рейсе арадала кийчлуш доЛа «Космонавт Владимир Комаров» яха кема.

Ю. Васильнова сурт.
ТАСС фотохроника.

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ СОЦИАЛЬНО-БЫТОВОЙ ИЛЛЕШ

Социально - бытовой лириках да халкъа сакхетам чу ихьанна обрадана дувзаедалла хинна а шоай тайнарча художественни средствашца гІолла сага лега чура ларанш дуьнена йоаІа цун социально - бытовой уйлаин хьайкадеен хинна а традиционни иллеш.

Вайнаьха иллеш хьалхайкаьй белгІалдарча исторически событенна дог чу йоеаеь, халкъа халача ваьлор, паргІатоца йоаІа доаМарой безамо ваччаьхьа колонизатоизиьрчеи кІамаи Іаьнхоошларчеи гоамаІо хьалъьеьн гІайІІаьпи анхаргІаьпи.

Нохч-ГІалгІай хаькъаГа кхаьча халонаш, цун йоаца боКъонаш воаІаш хинна иллеш дуккхача кхаьхьечимой художественни истори да ду деша шердача чулоаІамна аьлча, цкъаБкъа, хІаьхьа а боаьшна белгІалдарча, шерда йоаІаш йоаца, исторически событех дарХІа хала за уж, хІаьта уж белгІалдоаІ цар гонахьарча хІамаеЛ чІоаГІаьрІа_сага дагардар дувзаеш хилараца.

Вовзаеш воаца кавказовела А. П. Бержес 1859 шера «Нохчечи нехчийн» яхача ший кІрикха тІа кепитера арадьлъехьаеш «Турпал Нохчочх доЛа иллеи» Цун совгІа, французий мегтала а дьаьккхаеш Г. Жилюга дахьйітаеш цо из. іІьаьта воХхо а цу 1859 шера кепитера арадьлъчча Кавказаеш воаца ший сочиненеитта эмъеьдИьзаеш из.

Цу иллех шаьрг гуш за нохчГІалгІай халкъа истори художественно хьагойта халкъа иллидарХо гІийрта хилар.

ХІамаш боаъам боаъцаеш чІоаГІа къаьта, шоай тайнарча художественни віаьш ийнІсарел совгІа, иллеи тІа къаьстта сакъерамо за ЗыЛых йоаІа уйІа иллех ЗьоКъалуш ца хилар. «Воай дай Турпала Нохчочун цІера сийлие йоаерЬьи вай» — ишта я иллеи керттера уйІа, дейтмотив.

Нохч - гІалгІай халкъа дега Диташ Іа ТХОНА

Ден ІаьХа ва маьрша!
Майрата кІанташта,
Бокьонй гаштаа
Ма кІаьзда ЛаТТ хьо,
Пачахьа ва ЗаМа.
КІотт ЗаькаГІа мел вар
СибаергІа дехІ Іа.
Мотт лухьхаГІа беттачоа
Нохх алеамегІа ду Іа
ГІийлаьвар, мисковар
Дяьхьіна ледиму Іа...

Къеча, гоІзаьла адамашта хетачча пачахьа ший ду йІле тІа пачахьа самодержавни. Белгалаккха деза ІІІле тІа классови белгалдошшка ціллана, вах ваьнцучьал уттабеш хилар а. Ихьаьн оагІорахьара, паргІато ешш ЗоІа лайнехка кьеІнгаш ІІаьщухьаьл ший ойІу арахьарча модстагІашта — пачачахь дешнаторарта, вокх оагІорахьара, нохч - гІалгІай халкъа юкъе иллидарХоЛо кІаьстаГо чу ахархойн даьтташта доал дерашн, кІонахчал доаІа кІантий а, мотт беттарш а, цаІаш ЗЗбу царта доГ-уйІа лиха доЛаш, вожаш гоамат ЗоІаш:

Турпала ціарарьлаьнча ловмарой кортамукьаленах ЗЗьЗа дьаьккха да сибаергІа ваьлъа гІалгІаЧун иллн. ПаргІатонах ваЗар ахь ЗЗаккха а цун дегІа ТІа ЗоаГІаергбоацаеча кІамаи ГІаргаиа ЗЗуда ду тІа. Керда, хала вахар ЗЗьхьоХ ЗоЗЗта ГІаЗаЗта юкъе ведЗаеТа туГмакха гоамаца, дегаЗача барЗЗаЗта юкъе:

«ЦІе кІарх ЗЗьЗаЗЗьна ший
ЗЗкЗЗьнгача кога
Эрмалой ма ЗЗоташ за, аЗЗа!
Исхаьм ЗЗйЗЗача ший иллера
ДегІа
САлтий ЗЗьна маша ЗЗьвхаш ва,
аЗЗа!
Холхаз кий ТІилачи ГергачА
кеЗЗта
САлтий ГІаЗЗа ТІилла ва, аЗЗа!
ГергаЗЗа ловзаЗЗь ший МаргІаЗЗа
ТІелгаш
ЗЗолоца-ЗЗьЗЗна лелоЗЗ ва аЗЗа!
ЗЗйЗЗаЗЗа кхаЗЗа ший ЗЗиЗЗна
настаЗЗаш
Болата боаЗЗаЗЗа кхаЗЗаш ва,
аЗЗа!

Царизма ІаЗЗаЗЗа кІаЗЗ ЗЗаттаЗЗа ІІаЗЗтий ЗЗаЗЗар хЗЗьоЗЗаЗЗ сЗЗа образ отт ЗЗерраЗЗа художественни суртаЗЗа, хЗЗьЗЗаЗЗ ІаЗЗаЗЗ кхЗЗаЗЗа соціальЗЗа ЗЗаЗЗоЗЗаЗЗа хЗЗоЗЗаЗЗ доаЗЗаЗЗа ІаЗЗаЗЗ чу а ший кхоачаЗЗарІчаЗЗа паргІаЗЗта ІаЗЗаЗЗа совгІаЗЗаЗЗа бесаЗЗ ба торо йоаЗЗа ЗЗаЗЗ хилар хойтаЗЗ:

«ЛоаЗЗех дуХдуЗЗа шаЗЗ шийла
шоаЗЗаЗЗ,
Ший бекъаЗЗа кер чу ІаЗЗбаЗЗа
ца молаЗЗ,
Хи ЗЗиЗЗте ГІайЗЗоаЗЗа марІаЗЗа
ЗЗаЗЗ,
Ший ЗЗЗЗ кер бизЗЗаЗЗа ца
ЗЗоаЗЗ,
Цу хЗЗун кІотЗЗаЗЗа берЗЗаЗЗа
ЗЗоот ва ЗЗтташ,
КІоарта ІЗЗдарІЗ ЗЗуЗЗаЗЗ,
меЗЗ муж ва мелаЗЗ,
ЛакхчА дуЗЗа тІа ва ЗЗуЗЗаЗЗ,
ЗЗаЗЗа ЗЗа ва ЗЗоЗЗІаЗЗ,
ЧаЗЗаЗЗа ва тоЗЗ ше ЗЗаЗЗо ва
ЗЗхЗЗаЗЗ,
МоЗЗхЗЗа бердех куЗЗ ва
ЗЗхЗЗаЗЗ,
ЦІ ЗЗоЗЗ ЗЗуЗЗаЗЗа ЗЗуЗЗаЗЗ
ЗЗхЗЗаЗЗ,
ЗЗоЗЗІаЗЗ ЗЗоЗЗа ва ЗЗуЗЗаЗЗ
ЗЗаЗЗа,
Сира сай ЗЗа ЗЗа ЗЗаЗЗ ва
ЗЗоЗЗаЗЗ,
Вай МаЗЗа дай, кІантий,
ЗЗхаЗЗ ца хулаЗЗ!

Массаза а шийца йоаЗЗа оттимизмо ЗЗоЗЗхьостал ЗЗаЗЗ ЗЗаЗЗхьа ший ГІаЗЗГІа ЗЗоЗЗа ЗЗеттех, соціальЗЗа ІаЗЗаЗЗа моллаЗЗГІа формаЗЗа ЗЗуЗЗа протест ЗЗхайЗЗаЗЗа а. ХалкъЗЗ ТІаЗЗхьаЗЗ ЗЗЗЗе пачачаЗЗа самодержавЗЗа кЗЗовсам ЗЗоатабе ВІашагІкхетарА:

«ІЗЗ ЗЗЗа, ЗЗЗЗхаЗЗ,
ПачачаЗЗа ер ІЗЗЗдаЗЗ,
ІЗЗ ЗЗЗа, ЗЗЗЗхаЗЗ,
ДезаЗЗ ер ІЗЗЗдаЗЗ.
ІЗЗ ЗЗЗа, ЗЗЗЗхаЗЗ,
ЦІ ЗЗЗЗхьаЗЗ ВІашагІкхетА,
ІЗЗ ЗЗЗа, ЗЗЗЗхаЗЗ.
ПаргІатон БайрЗЗЗх ЗЗЗе!
ІЗЗ ЗЗЗа, ЗЗЗЗхаЗЗ,
Цунца я ийсо —
ЗЗна болх».

Иллеи тІаЗЗхьаЗЗа ЗЗЗЗо, БайрЗЗЗХа симоЗЗо, БаРт ВІашагІкхьаЗЗхьаЗЗ йоаЗЗа йоаЗЗ ЗЗЗ хиЗЗаЗЗ ТаРРа, доГ ТешаЗЗ, революцЗЗ ХьаЗЗаГІа, РоссЕ ЗЗЗЗХа ЗЗаЗЗаЗЗа БоЗЗЗЗоца ЗЗЗЗа БайрЗЗЗХаЗЗта кІаЗЗ пачачаЗЗа БастиЗЗаЗЗта исторически наступлЗЗеи йоЗЗаеш хиЗЗнача ХаЗЗ ЗЗ ХьаЗЗЗЗна хиЗЗаЗЗ.

Оттийрал ХьаЗЗаГІаЗЗча ЗЗЗна ВайЗЗаЗЗа соціальЗЗо - бытовой лирико ХьаЗЗхайкаЗЗа, ЗЗтара ХьаЗЗа, ПаргІатонаЗЗ ЗЗраЗЗеча ваЗЗарЗЗ ЗЗЗа ХалкъЗЗ чІоаГІаГІа дагадаЗЗаЗЗар.

Махьмад ДИНАЕВ.

Наслийски форда малхбоалехьарча дьаька тІа мехидьатта промыслаш хьалъьеьа Ба Туримене гІишлашьъаранц. Челекеи яхача ахгІайбергара 25 километр гаьна форда юкъе кхоалагІа металлически гІайре хьелъьий. Хьалхарча шинне тІа хІанз тохкама бурув тохаш кІоарта сказинаш йоахаш латт. Геологически служба даннеех, цу районерча форда буха кІал іалЬамта дуХха мехидьатта доалл.

АхгІайбергара форда юкъе діачийда мехидьатта телаш йоаца 18 скважина тІаьгІа ах километр йІаьХа металлически эстанада.

СУРТА ТІА: Челекеиски эстанада.

А. Мирмамедова сурт.
ТАСС фотохроника.

СПОРТИВНИ ХОАМАШ

ЯХЬ ЧАКХЪЯЬННАЙ

«Труд» ДСО Центральни Совета йІгача атлетикех хьалхара моттиг яккхара кхаь дийнаьхьа кьовсамаш лаьттар. Грознерча Орджоникидзе цІерагІча стадионе. 37 команда кхъеоаоагІа вай мехка тайп-тайнарча городашкара пхи біаь таргта спортсмен хилар цу хьаькъа дакъа доацаш.

Центральни Совета чемпиона ціа аьккхачарна юкъе ба біаь метр йІда А. Лапин (Кировски область), ший біаь метр йІда В. Бобылев (Ярославль), барІІ біаь метр йІда С. Мищерских (Свердловск). Лаккхала кхувсалуча яхьа чемпион хилар В. Абрамов (Москва). Ши метри яхо сантиметрга лакха кхосса а веана СССР-а спорта мастера нормативе кхоачашйр цо. Дооьзалла кхувсалуча хотвалар свердловчаьнна Ю. Исаков. Массарел а діаХо ядро кІессар москвича А. Крындина — 14 метри 29 сантиметри, диск кІоссаца а хьалхе цунга кхьачар (32 метри 10 сантиметри). Жіов Діакхоссача Ерригсонна керда рекорд оттийр Жеребцов Григоре (62 метри 42 сантиметри).

Командин зачетага дилдача хьалха я (ХьалхарчА группе) Московски команда. Цун а 34898 очко, шоллагІча моттиг — Ленинград — (31420 очко). ШоллагІча группе кот Горьковски команда я, шоллагІча моттиг свердловчанаш ба. КхоалагІча группе хьалха ростовчанаш ба. Грозненщанка кхоалагІа моттиг кхьчар.

О. НИКОЛАЕВ.

ЦХЬАККХА А КОТВАЛАНЗАР

КІиранзийнаьхьа Орджоникидзе цІерагІча стадионе грозненски «Тереки» ставропольски «Динамон» лейзар.

Хьалхарча тайма 19-на минуте динамовна Б. Журавлева хьало а йоаца чутехар гол. Цун тІехьагІа 18 минут яьлча хьаьхьий вороташка бурган чутох Б. Толстова. Счет пийсу — 1:1. ШоллагІча тайме а кхы хувцалаьзар из:

26 августе лейзар «Тереке», «Динамон» дублераш. Счет 0:0